

Temperaturen stiger inte

Den globala temperaturen har inte stigit de senaste tio åren. Den uppgiften har stärkts den senaste tiden av rapporter från etablerade klimatforskningsinstitut.

Så är det dags att blåsa av faran?

– Nej, man ska inte blanda ihop medelvärdet av tio tärningskast med medelvärdet av tusen, säger Uppsalainitiativets Anders Martinsson.

Den globala temperaturen steg kraftigt under 1900-talets sista decennier. Men sedan toppnoteringen 1998 har uppvärmningen stannat av helt, enligt flera etablerade temperaturmättningsinstitut. Storbritanniens Hadley Centre for Climate Prediction and Research visade nyligen att de globala temperaturerna stått i princip stilla mellan 1999 och 2008. Uppgifter från NASA i USA styrker den tesen. Orsaken till den avstannade temperaturhöjningen tros vara naturliga variationer i solstyrka och havstemperaturer, faktorer som kan göra att temperaturen står fortsatt still en bit in på 2010-talet.

KÖPENHAMN

1

VECKA KVAR
7-18 DEC 2009

ALLA HÅLLER DOCK inte med. Stefan Rahmstorf på Potsdam Institute for Climate Impact Research säger till den tyska tidningen Der Spiegel att "uppvärmningen har fortsatt de senaste åren". Kontroversen gäller bland annat sättet att mäta temperaturen. Der Spiegel berättar att tempen mäts med hjälp av 517 väderstationer som är utplacerade över klotet. Mätningarna behandlas av superdatorer som spottar ut en genomsnittssiffra. Det är alltså brett mellan mätstationerna så många "blinda fläckar" mäts inte. Det gäller inte minst Arktis, där temperaturen beräknas ha stigit med tre grader

Temperaturhöjningen, alla klimataktivisters käpphäst, verkar ha stått still de senaste tio åren.

under det senaste decenniet. Det väldiga istäckta området kallas av temperaturmätare för "det arktiska hålet" eftersom där finns endast ett tjugotal väderstationer.

SÅ DET ÄR SVÅRT ATT exakt mäta den globala temperaturen. Men om forskare inte ens kan komma överens om hur mycket temperaturen har stigit den senaste tiden, eller hur

mycket den kommer att stiga den närmaste tiden, hur kan vi då lita på att den globala uppvärmningen orsakas av människors utsläpp av växthusgaser, och inte främst av naturliga orsaker som solens styrka och havens inneboende temperatursvängningar, det som klimat skeptiker envetet hävdar?

Markku Rummukainen, klimatforskare på SMHI, menar att frågan

är felställd. Klimatforskning handlar snarare om längre tidsperioder.

– Att ur en enstaka tioårsperiod säga någonting om klimatet är väldigt svårt.

– När man tittar på klimatförändringen så letar man efter konsistens i flera typer av data, till exempel snö- och isförhållanden. Man tittar inte bara på temperaturen.

Anders Martinsson håller med.

Han är en av grundarna till bloggen Uppsalainitiativet, som startades för att bemöta klimatskeptiker och "sprida kunskap i klimatvetenskapliga frågor". Det finns osäkerhetsmoment i temperaturmätningen precis som i andra klimatpåverkande faktorer, säger Martinsson. Det är först när man sammanställer alla dessa trender som man kan lita till resultaten.

– Det finns en väldigt tydlig trend vad gäller klimatförändringen. Man ska inte blanda ihop medelvärdet på tio tärningskast med medelvärdet av tusen.

ANDERS MARTINSSON undersöker skogsbrandsstatistik i Australien när Arbetaren Zenit ringer upp. I fredags bröt bränder ut i östra Australien och under helgen kämpade tusen brandmän och 70 flygplan för att de omkring hundra bränderna inte ska äta sig in i städerna i området. I februari i år tog skogsbränder i Australien 173 liv, i vad som kallas landets värsta naturkatastrof i modern tid. Naturkatastrofer som dessa har på senare år ibland kommit att kopplas till klimatförändringen.

ÄR DET INTE ÄNNU vanskligare att göra sådana kopplingar än att ta den senaste tioårsperiodens stillastående temperatur till intäkt för att klimatförändringarna inte är mänskligt skapade?

Martinsson medger att frågan är problematisk, men att det ändå är viktigt att visa på statistiska samband som ett sätt att förstå katastrofer.

– Man inte kan säga att en enstaka brand beror på klimatförändringen, men däremot så finns det statistik som visar att riskerna för bränder har ökat de senaste trettio åren, i linje med klimatförändringen, och alla modeller talar för att de kommer att fortsätta att öka.

CHRISTOPHER HOLMBÄCK

christopher.holmback@arbetaren.se

FOTO: DITA ALANGKARA/SCANPIX